NORAKSTS
Lieta Nr.42557708
(A5832-09/32)

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Jelgavā, 2009.gada 26.augustā

Administratīvā rajona tiesa
šādā sastāvā: tiesnese R.Paegle,

piedaloties zemnieku saimniecības (turpmāk – Z/S) „Karogi" pārstāvjiem *R.M.* un *D.L.*,
Autotransporta inspekcijas pilnvarotajai pārstāvei *I.T.*,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvā pārkāpuma lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz Z/S „Karogi" (turpmāk arī - iesniedzēja) sūdzību par Autotransporta inspekcijas vadītāja 2008.gada 1.aprīļa lēmumu Nr.154.

Aprakstošā daļa

[1] 2008.gada 7.maijā Administratīvajā rajona tiesā (turpmāk – tiesa) saņemta iesniedzējas sūdzība par Autotransporta inspekcijas (turpmāk arī – iestāde) 2008.gada 1.aprīļa lēmumu Nr.154 (turpmāk – pārsūdzētais Lēmums).

Ar tiesneses 2008.gada 8.maija lēmumu ierosināta tiesvedība *(lietas 2.lapa).*

[2] 2008.gada 29.janvārī Autotransporta inspekcijas Kontroles daļas inspektors Krists Melnis sastādījis administratīvā pārkāpuma protokolu Nr.BA408469 (turpmāk - protokols) par to, ka tajā pašā dienā ap plkst. 13:00 autovadītājs *A.U.* vadīja iesniedzējai piederošo automašīnu SCANIA, ar */reģistrācijas numurs/* (turpmāk – v/n), ar piekabi */reģistrācijas numurs/*, veicot kravas pārvadājumu (papīrmalka) saskaņā ar pavadzīmi ACR 380708, pa maršrutu Aizkraukles rajons – Bolderāja. Pārbaudot minētās automašīnas faktisko masu ar portatīvajiem auto svariem HAENNI WL-103 (plātņu numuri SN-4142 un SN-4144), konstatēts pārkāpums - otrās velkošās ass slodze 11500 kg un trešās velkošās ass slodze 11700 kg. Atrēķinot mērierīces pieļaujamo kļūdu +/- 5%, otrās velkošās ass slodze 10925 kg un trešās velkošās ass slodze 11115 kg. Otrās velkošās ass slodze pārsniegta par 1425 kg un trešās velkošās ass slodze pārsniegta par 1615 kg. Protokolā norādīts, ka iesniedzēja pārkāpusi Ministru kabineta 2004.gada 29.jūnija noteikumu Nr.571 „Ceļu satiksmes noteikumi" (turpmāk – Ceļu satiksmes noteikumi) 208.punkta 3.pielikumu, tādējādi izdarīts administratīvais pārkāpums, par kuru paredzēta atbildība Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk – LAPK) 149.^{33} panta 10.daļā *(lietas 16.lapa).*

Protokolam pievienotas mērījuma čeku izdrukas *(lietas 17.lapa)* un pārbaudes akts Nr.069832 *(lietas 18.lapa)*. Pārbaudes laikā uzņemtas fotogrāfijas *(lietas 23.-27.lapa)*, kā arī pieņemts paskaidrojums no transportlīdzekļa vadītāja *(lietas 19.lapa).*

Transportlīdzekļa vadītājs uzrādījis lielgabarīta un smagsvara pārvadājuma atļauju Nr.1-41947/2007 un 2008.gada 29.janvāra pavadzīmes Nr. ACR 380708 un Nr. ACR 380709 *(lietas 20., 21.lapa)*, kas apliecina, ka transportlīdzeklī kopā atradās 26,7 m^3 (9,8 m^3 + 16,9 m^3) papīrmalkas.

[3] 2008.gada 13.februārī iesniedzēja vērsusies iestādē ar rakstveida paskaidrojumu par konstatēto pārkāpumu, norādot, ka 2004.gada 1.jūlijā ticis izdots rīkojums, saskaņā ar kuru transportlīdzekļa vadītājs pats seko līdzi tam cik lielu kravu uzkrauj. Transportlīdzekļa vadītājs apgalvo, ka nav uzkrāvis tik lielu kravu (ne kopā, ne

arī uz asīm). Tikusi uzkrauta nepilna krava, tādēļ vadītājs uzskatījis, ka krava ir atbilstoša noteikumiem. Kravas masu neesot iespējams pārbaudīt tādēļ, ka pašiem nav svaru *(lietas 32.lapa)*.

[4] 2008.gada 13.februārī izskatīta administratīvā pārkāpuma lieta un pieņemts lēmums Nr.11J/BA408469 (turpmāk - sākotnējais lēmums) par iesniedzējas saukšanu pie administratīvās atbildības par Ceļu satiksmes noteikumu 3.pielikuma 10.1.4.punkta pārkāpumu, par ko paredzēta atbildība LAPK 149.[33] panta 10.daļā; iesniedzējai piemērots administratīvais naudas sods Ls 5000,00 (pieci tūkstoši latu) apmērā *(lietas 33.lapa)*.

[5] 2008.gada 26.februarī iesniedzēja sākotnējo lēmumu apstrīdēja *(lietas 35.-36.lapa)*, norādot šādus argumentus:

[5.1] Protokolā ir norādīta tikai portatīvo auto svaru marka, bet nav norādīts svaru īpašnieks, svaru pases numurs, svaru iegādāšanās datums, verificēšanas datums un citas būtiskas ziņas. Nav norādīts periods, kad atļauts svarus izmantot pārbaudes veikšanai. Līdz ar to nav zināms, vai svarus drīkstēja izmantot pārkāpuma konstatēšanai, vai mērījums bijis precīzs.

[5.2] Pie transportlīdzekļa svēršanas netika pieaicināts iesniedzējas pārstāvis, tādējādi liedzot LAPK 248.panta ceturtajā daļā noteiktās tiesības - pie protokola sastādīšanas izteikt savus iebildumus. Iesniedzējai netika izskaidrotas LAPK 260.pantā noteiktās tiesības.

[5.3] Protokolā norādīts, ka ir pārkāpts Ceļu satiksmes noteikumu 208.panta 3.pielikums. Iesniedzējai nav saprotams, tieši kurš 3.pielikuma punkts ticis pārkāpts. Iesniedzēja uzskata, ka protokols neatbilst LAPK 248.panta nosacījumiem.

[5.4] Iesniedzēja uzskata, ka iestāde nebija tiesīga piemērot administratīvo sodu, pamatojoties uz nepareizi un nelikumīgi noformētu protokolu. Bez tam, ticis pārkāpts Administratīvā procesa likuma 10.pantā nostiprinātais tiesiskās paļāvības princips.

[6] 2008.gada 1.aprīlī pieņemts pārsūdzētais Lēmums, ar kuru sākotnējais lēmums atstāts negrozīts, bet iesniedzējas sūdzība noraidīta.

Pārsūdzētajā Lēmumā *(lietas 45.–48.lapa)* norādīti šādi argumenti:

[6.1] Svēršanai izmantotie HAENNI portatīvie auto svari WL 103 atbilst likuma „Par mērījumu vienotību" un 2006. gada 7. marta Ministru Kabineta noteikumu Nr.180 „Neautomātisko svaru atbilstības novērtēšanas noteikumi" prasībām, izdots verificēšanas sertifikāts Nr.M0710V07, kas derīgs no 2007.gada 12.decembra līdz 2008.gada 11.decembrim.

[6.2] Ar sākotnējo lēmumu novērstas administratīvā pārkāpuma protokolā pieļautās neprecizitātes un pamatoti konstatēts, iesniedzējas darbībās saskatāms Ceļu satiksmes noteikumu 3.pielikuma 10.1.4. apakšpunkta pārkāpums.

[6.3] Protokols sastādīts bez iesniedzējas pārstāvja klātbūtnes atbilstoši LAPK 248.[1] panta nosacījumiem. 2008.gada 4.februārī iesniedzējai nosūtīta protokola kopija kopā ar aicinājumu uz lietas izskatīšanu un protokola oriģināla parakstīšanu. Iesniedzējas pārstāvis ar protokola saturu ir iepazinies, protokola eksemplāru ir saņēmis, ko apstiprina paraksts protokolā. Lietas izskatīšanas laikā iesniedzējas pārstāvis sniedzis paskaidrojumu lietā, kā arī iepazinies ar LAPK 260.pantā noteiktajām tiesībām un pienākumiem, ko apliecina viņa paraksts.

[6.4] Lietas materiāli to kopumā pierāda iesniedzējas vainu administratīvā pārkāpuma izdarīšanā, kas paredzēts LAPK 149.[33] panta 10.daļā.

[6.5] Iestāde uzskata, ka iesniedzējas pieļautais administratīvais pārkāpums sākotnējā lēmumā ir kvalificēts pareizi, iesniedzējai piemērots atbilstošs sods. Līdz ar to, administratīvā pārkāpuma lietā pieņemtais lēmums ir pamatots un atstājams negrozīts.

[7] Sūdzībā *(lietas 3.- 4.lapa)* norādīti šādi argumenti.

[7.1] Pārsūdzētais Lēmums ir balstīts uz protokolu, bet protokolā norādīts, ka iesniedzēja pārkāpusi Ceļu satiksmes noteikumu 208.panta 3.pielikumu. Iesniedzējai nav bijis saprotams kurš no Ceļu satiksmes noteikumu 3.pielikuma punktiem ticis pārkāpts.

[7.2] LAPK 149.^{33} panta 10.daļā noteikta administratīvā atbildība par kravas pārvadāšanu bez noteiktā kārtībā izsniegtas atļaujas, taču no protokola un pārsūdzētā Lēmuma izriet, ka pārbaudes laikā tika uzrādīta lielgabarīta un smagsvara pārvadājumu atļauja Nr.1-41947/2007.

[7.3] Protokolā norādīta tikai portatīvo auto svaru marka, taču nav norādīts svaru īpašnieks, svaru pases numurs un iegādāšanās datums, ne arī datums, kad veikta verificēšana, kas to veicis, kā arī kādu laika periodu atļauts svarus izmantot. Līdz ar to, iesniedzēja apšauba svaru precizitāti, norādot, ka svēršanas čeku izdrukās redzamie mērījumu rezultāti atšķiras. Savukārt apšaubāmi mērījumu rezultāti nevar būt par tiesisku pamatu saukšanai pie administratīvās atbildības.

[7.4] Pārsūdzētajā Lēmumā nav vērtēts sūdzībā pieminētais tiesiskās paļāvības princips. Bez tam, iesniedzēja uzskata, ka nav pieļaujams ar sākotnējo lēmumu labot kļūdas protokolā, jo tādējādi tiek labota kļūda, kuras pieļaušanā persona nav vainojama, un, kura personai rada nelabvēlīgas sekas.

[8] 2008.gada 19.maijā tiesā saņemts iestādes paskaidrojums un administratīvā pārkāpuma lietas materiāli.

Paskaidrojumā *(lietas 12.-15.lapa)* norādīti šādi apsvērumi:

[8.1] Ar sākotnējo lēmumu ir izlabota protokolā pieļautā neprecizitāte. Protokols nav administratīvais akts un tiesiskas sekas tas nerada. Sākotnējais lēmums ir administratīvais akts un tajā pārkāptā Ceļu satiksmes noteikumu norma ir norādīta pareizi.

[8.2] Iestāde uzskata, ka tiesiskās paļāvības princips izskatāmajā gadījumā nav pārkāpts.

[8.3] Mērierīces pieļaujamā kļūda ir atrēķināta, tādēļ nav pamata apšaubīt mērījumu rezultātu.

[8.4] Iestāde uzskata, ka lietas apstākļi ir izvērtēti pareizi un iesniedzējas vaina administratīvā pārkāpuma izdarīšanā ir pierādīta ar lietas materiāliem.

[8.5] Iesniedzējai piemērots minimālais iespējamais LAPK 149.^{33} panta 10.daļas sankcijā paredzētais naudas sods. Soda samērīgumu ir izvērtējis likumdevējs.

[9] Iesniedzējas pārstāvji tiesas sēdē uzturēja sūdzību, balstoties uz sūdzībā minētajiem argumentiem.

Papildus paskaidroja, ka pārbaudes laikā šoferis atrodas transportlīdzeklī un svaru rādītāji viņam nav redzami. Svēršana notikusi 2 reizes un mērījumu rezultāti būtiski atšķiras. Sverot piekabe netiek atvienota, piekabes bremzes nostrādā pirms transportlīdzekļa bremzēm, kas var novest pie nepareiza rezultāta. No foto attēliem ir redzams, ka transportlīdzeklis nav bijis pārkrauts. Protokolā norādītie apstākļi neatbilst piemērotajai normai. Nav ievērots svēršanas instrukcijas 3.4., 3.2., 4.1.5.punkts un pielikums B1. No protokola izriet, ka ir izmantotas divas svaru plātnes, savukārt instrukcijā norādīts, ka šādā gadījumā jālieto 19 mm biezi līmeņošanas paliktņi, lai iegūtu vienmērīgu noslogojumu un izslēgtu kļūdas svēršanas procesā. No protokola neizriet, ka minētā prasība tika izpildīta. Instrukcijā nekur nav norādīts, kā būtu sverams transportlīdzeklis, kas atrodas sakabē – ar piekabi. Piekabe būtu jāsver atsevišķi. Minētie apstākļi varēja radīt svēršanas rezultāta kļūdu. Salīdzinot svēršanas čekus, redzams, ka pirmajā mērījumā slodze uz 7.asi ir 5750 kg, otrajā mērījumā – 6150 kg. Atšķirība mērījumu rezultātos pārsniedz mērierīces maksimālo pieļaujamo kļūdu +/- 5 %, kas liecina par to, ka mērījumu rezultāti ir apšaubāmi.

[10] Iestādes pilnvarotā pārstāve tiesas sēdē sūdzību neatzina, atsaucoties uz pārsūdzētajā Lēmumā norādīto pamatojumu.

Papildus paskaidroja, ka iesniedzējas vaina pārkāpuma izdarīšanā ir pierādīta. Uz lietas izskatīšanas brīdi tiesā par iesniedzējas pieļauto pārkāpumu ir paredzēta atbildība LAPK 149.[33] panta astotajā daļā un minimālais iespējamais sods ir Ls 400. Mērījumu rezultātu nav pamata apšaubīt, svari atbilst normatīvo aktu prasībām, 5% kļūda tiek atrēķināta vienmēr. Smagsvara pārvadājumu atļauja tika uzrādīta un par to lietā strīda nav. Saskaņā ar LAPK 248.[1] pantu, apstāklis, ka iesniedzējas pārstāvis nav piedalījies protokola sastādīšanā, nav pārkāpums. Sākotnējā lēmumā veiktais precizējums nav pretrunā ar protokolā norādīto. Mērījumu rezultāti neatšķiras būtiski – tie ir pieļaujamās robežās. Vienmēr tiek ņemti vērā mazākā mērījuma rezultāti, turklāt tiek atrēķināta mērierīces pieļaujamā kļūda. Svēršanas procedūra notiek saskaņā ar ražotāja instrukciju un padomiem pareizai svēršanai. Svēršanas procesā tika izmantotas divas svaru plātnes un četri līmeņošanas paliktņi. 7.ass svēršanas rezultātu atšķirību izskaidrot nevar.

Motīvu daļa

[11] Tiesa, izvērtējot administratīvā pārkāpuma lietas materiālus kopsakarā ar iesniedzējas paskaidrojumiem, nonāca pie secinājuma, ka sūdzība ir pamatota un tādēļ apmierināma.

[12] Tiesa konstatēja lietā šādus apstākļus:

[12.1] 2008.gada 29.janvārī sastādīts protokols par to, ka tajā pašā dienā ap plkst. 13:00 autovadītājs *A.U.* vadīja iesniedzējai piederošo automašīnu SCANIA, ar */reģistrācijas numurs/*, ar piekabi */reģistrācijas numurs/*, veicot kravas pārvadājumu (papīrmalka) saskaņā ar pavadzīmi ACR 380708, pa maršrutu Aizkraukles rajons – Bolderāja. Pārbaudot minētās automašīnas faktisko masu ar portatīvajiem auto svariem HAENNI WL-103 (plātņu numuri SN-4142 un SN-4144), konstatēts pārkāpums - otrās velkošās ass slodze 11500 kg un trešās velkošās ass slodze 11700 kg. Atrēķinot pieļaujamo kļūdu +/- 5%, otrās velkošās ass slodze 10925 kg un trešās velkošās ass slodze 11115 kg. Otrās velkošās ass slodze pārsniegta par 1425 kg un trešās velkošās ass slodze pārsniegta par 1615 kg. Protokolā norādīts, ka iesniedzēja pārkāpusi Ceļu satiksmes noteikumu 208.punkta 3.pielikumu un tādējādi izdarīts administratīvais pārkāpums, par kuru paredzēta atbildība LAPK 149.[33] panta 10.daļā *(lietas 16.lapa).*

[12.2] Protokolam ir pievienotas mērījuma čeku izdrukas, no kurām redzams, ka svēršanas procedūra ir notikusi 2 reizes – plkst. 13:04 un plkst. 13:29. Transportlīdzekļa 1.ass svars abos mērījumos bijis 7700 kg; 2.ass svars 1.mērījumā bijis 11600 kg, bet otrajā – 11500 kg; 3.ass svars 1.mērījumā bijis 11750 kg, bet otrajā – 11700 kg; 4.ass svars 1.mērījumā bijis 5700 kg, bet otrajā – 5550 kg; 5.ass svars 1.mērījumā bijis 5300 kg, bet otrajā – 5400 kg; 6.ass svars 1.mērījumā bijis 4700 kg, bet otrajā – 4800 kg; 7.ass svars 1.mērījumā bijis 5750 kg, bet otrajā – 6150 kg; transportlīdzekļa kopējā masa 1.mērījumā noteikta 52500 kg, bet otrajā – 52800 kg *(lietas 17.lapa).*

[12.3] Pārbaudes laikā sastādīts akts Nr.069832 *(lietas 18.lapa),* no kura izriet, ka ir konstatēts pārkāpums – velkošās ass pārsvars.

[12.4] Par konstatēto pārkāpumu transportlīdzekļa vadītājs paskaidrojis, ka svēršanas rezultāti atšķiras; transportlīdzeklis nav bijis piekrauts pilns *(lietas 19.lapa).*

[12.5] 2008.gada 4.februārī iestāde aicinājusi iesniedzēju ierasties 2008.gada 13.februārī uz lietas izskatīšanu un protokola oriģināla parakstīšanu, kā arī nosūtījusi sastādītā protokola kopiju *(lietas 28.lapa).*

[12.6] 2008.gada 13.februārī iesniedzējas pārstāvis sniedzis rakstveida paskaidrojumu, norādot, ka tikusi uzkrauta nepilna krava, tādēļ pārsvars nevarētu būt; cik daudz ir uzkrauts, pārbaudīt nav iespējams, jo pašiem svaru neesot *(lietas 32.lapa).*

[12.7] 2008.gada 13.februārī iesniedzējas pārstāvis iepazinies ar LAPK 260.pantā noteiktajām tiesībām un pienākumiem, ko apstiprina iesniedzējas pārstāvja paraksts *(lietas 29.lapa)*.

[12.8] 2008.gada 13.februārī izskatīta administratīvā pārkāpuma lieta un pieņemts sākotnējais lēmums par iesniedzējas saukšanu pie administratīvās atbildības par Ceļu satiksmes noteikumu 3.pielikuma 10.1.4.punkta pārkāpumu, par ko paredzēta atbildība LAPK 149.^{33}panta 10.daļā; iesniedzējai piemērots naudas sods Ls 5000,00 (pieci tūkstoši latu) apmērā *(lietas 33.lapa)*.

[12.9] 2008.gada 26.februārī iesniedzēja apstrīdējusi sākotnējo lēmumu *(lietas 35.-36.lapa)*.

[12.10] 2008.gada 1.aprīlī pieņemts pārsūdzētais Lēmums, ar kuru sākotnējais lēmums atstāts negrozīts *(lietas 37.-39.lapa)*.

[13] Lietā ir strīds par to, vai iesniedzēja ir izdarījusi pārsūdzētajā Lēmumā norādīto administratīvo pārkāpumu. No sūdzības izriet, ka svēršanas procedūra veikta nepareizi, tādēļ ir pamats apšaubīt mērījumu rezultātus.

[14] LAPK 272.pants noteic, ka institūcijai (amatpersonai), izskatot administratīvā pārkāpuma lietu, jānoskaidro, vai ir izdarīts administratīvais pārkāpums, vai attiecīgā persona ir vainīga tā izdarīšanā, vai šo personu var saukt pie administratīvās atbildības, vai ir atbildību mīkstinoši un pastiprinoši apstākļi, vai ir nodarīts mantisks zaudējums, kā arī jānoskaidro citi apstākļi, kam ir nozīme lietas pareizā izlemšanā.

Atbilstoši LAPK 9.panta pirmajai daļai, par administratīvo pārkāpumu atzīstama prettiesiska, vainojama (ar nodomu vai aiz neuzmanības izdarīta) darbība vai bezdarbība, kura apdraud valsts vai sabiedrisko kārtību, īpašumu, pilsoņu tiesības un brīvības vai noteikto pārvaldes kārtību un par kuru likumā paredzēta administratīvā atbildība.

LAPK 243.pants cita starp noteic, ka pierādījumi administratīvā pārkāpuma lietā ir jebkuri fakti, uz kuru pamata institūcijas (amatpersonas) likumā noteiktajā kārtībā nosaka administratīvā pārkāpuma esamību vai neesamību, pie administratīvās atbildības sauktās personas vainu un citus apstākļus, kam ir nozīme lietas pareizā izlemšanā. Šos faktus konstatē ar šādiem līdzekļiem: ar protokolu par administratīvo pārkāpumu, ar tās personas paskaidrojumiem, kuru sauc pie administratīvās atbildības, citiem dokumentiem, kā arī pārkāpumus fiksējošiem tehniskiem līdzekļiem.

Tādējādi, par pierādījumiem šajā lietā var kalpot protokols *(lietas 16.lapa)*, mērījumu čeku izdrukas *(lietas 17.lapa)*, lielgabarīta un smagsvara pārvadājuma atļauja Nr.1-41947/2007 *(lietas 52.lapa)*, kravas pārvadājumu kontroles akts *(lietas 18.lapa)*, transportlīdzekļa vadītāja *A.U.* paskaidrojums *(lietas 19.lapa)*, pavadzīmes *(lietas 20., 21.lapa)*, iesniedzējas pārstāvja paskaidrojumi *(lietas 32., 35. – 36.lapa)*, mērierīces atbilstības sertifikāts un CE atbilstības deklarācija *(lietas 53. – 58.lapa)*, Patērētāju tiesību aizsardzības centra metroloģiskās uzraudzības akts Nr.141/2-34/7 *(lietas 59. – 60.lapa)*, kā arī fotoattēli *(lietas 23.-27.lapa)*.

Atbilstoši LAPK 244.pantā noteiktajam, institūcija (amatpersona) pierādījumus novērtē pēc savas iekšējās pārliecības, kas pamatota uz vispusīgi, pilnīgi un objektīvi izpētītiem visiem lietas apstākļiem to kopumā, pēc likuma un tiesiskās apziņas.

[15] Ceļu satiksmes noteikumu 4.punkts noteic, ka ceļu satiksmes dalībniekiem jāizpilda šo noteikumu un citu normatīvo aktu prasības, kas nosaka ceļu satiksmes dalībnieku pienākumus [..].

Ceļu satiksmes noteikumos ir iekļautas tiesību normas, kas izriet no Padomes 1996.gada 25.jūlija Direktīvas 96/53/EK, ar kuru paredz noteiktu Kopienā izmantotu transportlīdzekļu maksimālos pieļaujamos izmērus iekšzemes un starptautiskajos

pārvadājumos, kā arī šo transportlīdzekļu maksimālo pieļaujamo masu starptautiskajos pārvadājumos.

Atbilstoši Ceļu satiksmes noteikumu 208.punktā cita starp noteiktajam, gadījumā, ja kravas automobiļu, kuru pilna masa pārsniedz 3,5 t, faktiskā masa vai ass slodze pārsniedz šo noteikumu 3.pielikumā noteiktos lielumus, atļauja braukšanai pa ceļiem jāsaņem normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.

Savukārt minēto noteikumu 3.pielikuma „Pieļaujamie transportlīdzekļu (transportlīdzekļu sastāvu) gabarīti (ar kravu vai bez tās), faktiskā masa un ass slodze" 10.1.4.punkts noteic, ka divasu tilta slodze mehāniskajiem transportlīdzekļiem, ja starpasu attālums ir 1,3 m un lielāks, bet mazāks par 1,8 m, un, ja dzenošajai asij ir dubultriteņi un pneimatisks vai tam pielīdzināms atsperojums, vai, ja abām dzenošajām asīm ir dubultriteņi, un katras ass slodze nepārsniedz 9,5 t.

Par citētajās tiesību normās noteikto prasību neievērošanu ir paredzēta administratīvā atbildība LAPK 149.[33] pantā.

Iesniedzēja saukta pie administratīvās atbildības saskaņā ar LAPK (redakcijā, kas bija spēkā pārkāpuma izdarīšanas laikā)149.[33] panta 10.daļu, kur cita starp noteikts, ka par kravas pārvadāšanu bez noteiktā kārtībā izsniegtas atļaujas, pārsniedzot noteikto transportlīdzekļa (transportlīdzekļu sastāva) pieļaujamo ass slodzi par 1,5 tonnām vai vairāk, uzliek naudas sodu kravas pārvadātājam vai nosūtītājam juridiskajai personai – no pieciem tūkstošiem līdz desmit tūkstošiem latu.

[16] Iesniedzējai bija izsniegta lielgabarīta un smagsvara pārvadājuma atļauja Nr.1-41947/2007 *(lietas 52.lapa)*, no kuras redzams, ka laika periodā no 2007.gada 14.maija līdz 2008.gada 14.maijam iesniedzēja bija tiesīga pārvadāt kravu (apaļkokus), kuras masa kopā ar transportlīdzekļa masu nepārsniedz 52 tonnas.

Veicot iesniedzējai piederošā transportlīdzekļa pārbaudi konstatēts, ka transportlīdzekļa faktiskā masa 1.mērījumā noteikta 52500 kg, bet otrajā – 52800 kg *(lietas 17.lapa)*. Atrēķinot mērierīces pieļaujamo kļūdu (+/- 5%), secināms, ka transportlīdzekļa faktiskā masa nepārsniedz pieļaujamo robežu (52500 – 2625 = 49875; 52800 – 2640 = 50160).

Vienlaikus konstatēts, ka transportlīdzekļa otrās velkošās ass slodze ir 11500 kg, bet trešās velkošās ass slodze 11700 kg. Atrēķinot pieļaujamo kļūdu +/- 5%, otrās velkošās ass slodze ir 10925 kg, bet trešās velkošās ass slodze ir 11115 kg. Tādējādi otrās velkošās ass slodze ir pārsniegta par 1425 kg, bet trešās velkošās ass slodze pārsniegta par 1615 kg.

Šādi apstākļi apstiprinās ar protokolam pievienotajām mērījumu čeku izdrukām *(lietas 17.lapa)*. Līdz ar to iesniedzējas darbībās saskatāmas LAPK (redakcijā, kas bija spēkā pārkāpuma izdarīšanas laikā) 149.[33] panta devītajā un 10.daļā paredzēta administratīvā pārkāpuma pazīmes (kravas pārvadāšana bez noteiktā kārtībā izsniegtas atļaujas, pārsniedzot noteikto transportlīdzekļa (transportlīdzekļa sastāva) pieļaujamo ass slodzi no 1 līdz 1,5 tonnām, kā arī - par 1,5 tonnām vai vairāk).

[17] Iesniedzēja apšauba mērījuma (svēršanas) rezultātus, jo pārbaudes laikā ir veikti divi mērījumi, kuros svēršanas rezultāti atšķiras.

Minēto argumentu tiesa atzīst par pamatotu tālāk norādīto apsvērumu dēļ.

[17.1] Saskaņā ar „Vispārējie padomi pareizai svēršanai ar portatīvajiem riteņu slodzes svariem" (*sk. lietas 1.pielikumu*) norādīto, mērierīces maksimālā pieļaujamā kļūda ir 5% (transporta līdzekļi ar dubultām un trīskāršām asu sistēmām sliktā stāvoklī un sliktā svēršanas vietā, sverot uz statiskiem svariem). Gadījumos, kad svēršanas kļūdas praksē ir lielākas, vispirms nepieciešams noskaidrot šādas kļūdas cēloni, proti, vai svēršanas kļūdu izcelsmes avots ir svari vai ārējie faktori.

[17.2] Izvērtējot mērījumu čeku izdrukā *(lietas 17.lapa)* redzamos svēršanas rezultātus, tiesa konstatē:

- transportlīdzekļa 1.ass svars abos mērījumos bijis 7700 kg;
- 2.ass svars 1.mērījumā bijis 11600 kg, bet otrajā – 11500 kg; tādējādi svēršanas rezultāts atšķiras par 0,9% (pieļaujamās kļūdas (+/- 5%) robežās);
- 3.ass svars 1.mērījumā bijis 11750 kg, bet otrajā – 11700 kg; tādējādi svēršanas rezultāts atšķiras par 0,4% (pieļaujamās kļūdas (+/- 5%) robežās);
- 4.ass svars 1.mērījumā bijis 5700 kg, bet otrajā – 5550 kg; tādējādi svēršanas rezultāts atšķiras par 2,6% (pieļaujamās kļūdas (+/- 5%) robežās);
- 5.ass svars 1.mērījumā bijis 5300 kg, bet otrajā – 5400 kg; tādējādi svēršanas rezultāts atšķiras par 1,9% (pieļaujamās kļūdas (+/- 5%) robežās);
- 6.ass svars 1.mērījumā bijis 4700 kg, bet otrajā – 4800 kg; tādējādi svēršanas rezultāts atšķiras par 2,1% (pieļaujamās kļūdas (+/- 5%) robežās);
- 7.ass svars 1.mērījumā bijis 5750 kg, bet otrajā – 6150 kg; tādējādi svēršanas rezultāts atšķiras par 6,5%, kas pārsniedz mērierīces maksimālo pieļaujamo kļūdu (+/- 5%).

Konstatējot nepieļaujami lielu mērierīces kļūdu viena transportlīdzekļa svēršanas procedūras ietvaros, iestādes amatpersonai bija jārīkojas atbilstoši „Vispārējie padomi pareizai svēršanai ar portatīvajiem riteņu slodzes svariem" norādītajam, proti, bija nepieciešams noskaidrot kļūdas cēloni, tas ir, vai svēršanas kļūdas izcelsmes avots ir svari vai ārējie faktori. Turklāt, lai novērstu objektīvi radušās šaubas par svēršanas mērījumu precizitāti, pēc kļūdas cēloņa noskaidrošanas un novēršanas bija nepieciešams veikt vēl vienu svēršanas procedūru, nolūkā iegūt precīzu svēršanas rezultātu (mērierīces pieļaujamās kļūdas ietvaros).

Izskatāmajā gadījumā minētās prasības netika izpildītas, kas var radīt objektīvas šaubas par svēršanas rezultātu precizitāti kopumā. Tā kā nav zināms (netika noskaidrots) mērierīces nepieļaujami lielās kļūdas cēlonis vienā svēršanas reizē, tad tiesai nav pamata viennozīmīgi uzskatīt, ka nepieļaujami liela kļūda mērījuma rezultātā bijusi vienīgi pārbaudot transportlīdzekļa 7.ass slodzi, bet pārējie mērījumi bijuši precīzi.

Līdz ar to mērījuma čeku izdruka *(lietas 17.lapa)* nevar tikt atzīta par tiesisku un pieļaujamu pierādīšanas līdzekli LAPK 243.panta otrās daļas izpratnē.

[17.3] Atbilstoši LAPK 237.pantā noteiktajam, lietvedības uzdevumi administratīvo pārkāpumu lietās ir šādi: savlaicīgi, vispusīgi, pilnīgi un objektīvi noskaidrot katras lietas apstākļus [..].

Atkāpes no citētajā tiesību normā noteiktā nav pieļaujamas.

Tiesa atzīst, ka izskatāmajā gadījumā iestāde nav izpildījusi citētajā tiesību normā noteikto, jo nevar izslēgt šaubas par veikto mērījumu precizitāti. Savukārt no svēršanas rezultātiem tiešā veidā ir atkarīga administratīvā pārkāpuma kvalifikācija. Secināms, ka izskatāmajā gadījumā nav precīzi noskaidroti lietā būtiski apstākļi līdz ar to nevar izslēgt šaubas par iesniedzējas pieļautā administratīvā pārkāpuma pareizu kvalifikāciju. Visas šaubas ir tulkojamas par labu pie administratīvās atbildības saucamajai personai. Tādējādi secināms, ka iestāde nav pierādījusi apstākli, ka iesniedzējai piederošā transportlīdzekļa (transportlīdzekļa sastāva) pieļaujamā 2. un 3.ass slodze izskatāmajā gadījumā bija pārsniegta, un gadījumā, ja tā tomēr bija pārsniegta, tad nav objektīvi pārbaudāms, tieši cik daudz bijis pārsniegts pieļaujamais lielums (9500 kg). Lietā nav citu pierādījumu, kas apstiprinātu iesniedzējas vainu pārsūdzētajā Lēmumā norādītā administratīvā pārkāpuma izdarīšanā, izņemot mērījumu čeku izdruku. Kā jau iepriekš minēts, par mērījumu čeku izdrukā nostiprinātajām ziņām pastāv objektīvas šaubas.

[17.4] Saskaņā ar LAPK 7.panta pirmo daļu nevienam nevar piemērot ietekmēšanas līdzekli par administratīvo pārkāpumu citādi kā uz likuma pamata un likumā noteiktajā kārtībā.

„Administratīvā kārtībā uzliekamais sods par dažu likumu un administratīvo noteikumu pārkāpšanu ir pēc savas būtības krimināls sods, ar krimināl sodam līdzīgu mērķi, un administratīviem orgāniem šī tiesība kā izņēmuma tiesība tiek piešķirta ar sevišķu likuma pilnvarojumu" (*sk. K.Dišlers. Ievads administratrīvo tiesību zinātnē. Tiesu nama aģentūra. 2002., 242.lpp.*).

Tiesa secina, ka izskatāmajā gadījumā iestāde piemērojusi iesniedzējai administratīvo sodu bez tiesiska pamata, jo nav precīzi noskaidroti lietā būtiski apstākļi, iesniedzējas vaina administratīvā pārkāpuma izdarīšanā nav pierādīta ar atbilstošiem pierādīšanas līdzekļiem. Personu nedrīkst saukt pie administratīvās atbildības uz apšaubāmu pierādījumu pamata. Līdz ar to ir pārkāpts objektīvās izmeklēšanas princips, kas iestādei uzliek pienākumu noskaidrot objektīvo patiesību un nodrošināt pierādījumu pietiekamību, kā rezultātā nav panākts tiesisks un taisnīgs rezultāts. Administratīvo pārkāpumu lietu izskatīšanā likumības priekšnosacījums ir administratīvā pārkāpuma pareiza kvalifikācija, proti, katra persona, kura tiek saukta pie administratīvās atbildības, atbild saskaņā ar LAPK un tikai par to pārkāpumu, kuru viņa ir izdarījusi. Pierādīšanas pienākums gulstas uz iestādi.

[17.5] Atbilstoši LAPK 272.pantā cita starp noteiktajam, institūcijai, izskatot administratīvā pārkāpuma lietu, jānoskaidro, vai ir izdarīts administratīvais pārkāpums, vai attiecīgā persona ir vainīga tā izdarīšanā, kā arī jānoskaidro citi apstākļi, kam ir nozīme lietas pareizā izlemšanā.

Balstoties uz iepriekš norādītajiem argumentiem (*sk. šā sprieduma 17.1., 17.2., 17.3. un 17.4.punktu*), tiesa atzīst, ka izskatāmajā gadījumā iesniedzēja ir nepamatoti atzīta par vainīgu LAPK 149.^{33} panta 10.daļā paredzēta administratīvā pārkāpuma izdarīšanā, jo iesniedzējas vaina nav pierādīta ar objektīviem, tiesiskiem un pieļaujamiem pierādīšanas līdzekļiem.

[18] Saskaņā ar LAPK 239.panta 1.punktu lietvedību administratīvā pārkāpuma lietā nevar iesākt, bet iesāktā lietvedība jāizbeidz, ja nav bijis notikuma vai tajā nav administratīvā pārkāpuma sastāva.

Ņemot vērā to, ka iestāde nav pierādījusi iesniedzējas vainu LAPK 149.^{33} panta 10.daļā paredzēta administratīvā pārkāpuma izdarīšanā, jāatzīst, ka iesniedzējas darbībās nav konstatējams administratīvā pārkāpuma sastāvs. Līdz ar to pārsūdzētais Lēmums ir atceļams kā prettiesisks un lietvedība administratīvā pārkāpuma lietā ir izbeidzama, nevērtējot pārējos sūdzībā norādītos argumentus.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 286.panta pirmās daļas 3.punktu un 281.^{1} panta otro daļu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda:

atcelt Autotransporta inspekcijas vadītāja 2008.gada 1.aprīļa lēmumu Nr.154 un **izbeigt** Z/S „Karogi" administratīvā pārkāpuma lietu.

Spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Jelgavas tiesu namā 20 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas.

Spriedums sastādīts 2009.gada 26.augustā.

Tiesnese R.Paegle